9e JAARGe. № 39.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.— ℔ halfjr ƒ 12.— ℔ maand ƒ 2.—
" Java. " do. " 30.— " do. " 15.—
" Buitenb. " do. " 36.— " do. " 18.—
" Europa. " do. " 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

VRIJDAG 15 FEBRUARIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

Op Zaturdag den 2den Maart a. s.

zal ten overstaan van den stapelopziener, bij de houtstapelplaats alhier stuksgewijse, publiek worden verkocht, eene hoeveelheid van **761** stuks, voor 's lands dienst afgekeurde **houtwerken**, beneden de 5¼ El lengte.

Soerabaya, Namens den Resident,
7 Februarij 1861. *De Secretaris,*
(243) **CH. TROMP.**

(*Voor het land.*) Op het kantoor van den Assistent-Resident van *Toeban*, wordt benoodigd: *Een* klerk op een tractement van ƒ 35.— 's maands; hierop reflecteerende, worden verzocht, zich met franco brieven te wenden, tot den Assistent-Resident voornoemd.

Toeban, *den 12den Februarij* 1861. (279)

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 18den Februarij 1861.
Bij de heeren *Haije & Co*, te Kalimaas van diverse goederen.

Op Woensdag den 20sten Februarij 1861.
Bij den heer *Deeleman*, in de stad van diverse goederen.

Op Donderdag den 21sten Februarij 1861.
Bij den heer *F. Heijman*, in de Chineesche kamp van diverse goederen.

Op Vrijdag den 22sten Februarij 1861.
Bij den heer *D. D. van Boeckholtz*, in de Chineesche kamp van diverse goederen.

Op Zaturdag den 23sten Februarij 1861.
Bij den heer *Mentel* te Genteng (Simpang) van meubelaire goederen. (270)

Op Maandag den 18den Feburarij.
zal bij

HAYE & CO.

aan den Kaliemaas
Vendutie worden gehouden,
Van eene groote verscheidenheid goederen:
DJATTIE PLANKEN, KROMHOUTEN, DEKBALKEN, KNIEËN, DEUREN, LANTAARNS, ANKERS, KETTINGEN, BLADKOPER, BOUTEN, en meer andere scheepsmaterialen.

VERDER:
LEDIKANTEN, KLEERENKASTEN, een partij KEPLAK.

en ten tien ure
Een HUIS en ERF, gelegen in de kampong *Krambangan*, aan den grooten weg, toebehoorende aan Mevrouw de Weduwe VAN DALM, thans door den WelEd. Heer MARTHEBUS bewoond.

Goederen kunnen bijgebragt worden.
(272)

Op de VENDUTIE

van

HAYE & CO,
op Maandag den 18den dezer,
zal nog worden verkocht:
19 picols **KOFFIJ**, min of meer door zeewater beschadigd.
8 trossen nieuw Europeesch **TOUWWERK**,
benevens,
2 Fraaije **RIJ-PAARDEN.** (281)

Op Zaturdag den 18den Maart e. k.

zal door tusschenkomst van het vendudepartement
TE
Sidho-Ardjo,
bij wege van executie, publiek verkocht worden voor het HUIS van den ondergeteekende in de kampong *Daijoe* aldaar,
Eenige losse GOEDEREN en PLANKEN,
benevens,
Twee ERVEN met de daaropstaande STEENEN en met PANNEN GEDEKTE HUIZEN, staande en gelegen in de dessa *Mangoenan*, distrikt Djengolo No. 4, in eigendom toebehoorende aan de Javaansche vrouw EMBOK DJOSETRO, geëxecuteerde, en executant de Javaan KETIP ANOM.

De Deurwaarder bij den landraad te Sidho-Ardjo.
(262) **G. W. C. DRESSLER.**

OP VENDUTIE

van aanstaanden Woensdag 20 Februarij,
BIJ
A. H. DEELEMAN,
zal worden verkocht:
70 vaatjes **boter** van het echte merk **NHL**, 17 vaten **puik meel**, 10 kisten **gember**, een partij **broekengoed**, **shirtings**, 23 kistjes **amandel-** of **bristolzeep**, **stopflesschen** van verschillende grootte bij kleine kavelingen. Een Baal à 20 ps. **drills**, en eenige stellen **Engelsche wagentuigen.**
(276)

VENDUTIE

Op Donderdag den 21sten Februarij a. s.
VAN
DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN.
(274) **F. H. HEIJMAN.**

DE GEANNONCEERDE VERKOOP

van
een half aandeel in de Ned. Ind. Brik
SALIM,
zal plaats hebben op **Donderdag den 21 Februarij 1861.**
bij
(268) **F. H. HEIJMAN.**

VENDUTIE WEGENS VERHUIZING.

Op Zaturdag 23 Februarij,
TEN HUIZE VAN DEN WELEDELEN HEER
J. F. MENTEL,
op Genteng (Simpang)
DOOR
A. H DEELEMAN,

Alwaar zonder reserve zal worden verkocht eenen wel onderhonden Inboedel, bestaande in een massief MAHONIJHOUTEN AMEUBLEMENT, met BLAAUW PAARDENHAAR, een DITO van EBBENHOUT, met ROODE ZIJDE bekleed, MAHONIJHOUTEN RONDE, OVALE en CANAPÉ TAFELS met MARMEREN BLADEN, DITO CONSOLES met SPIEGELS, WASCHTAFEL met MARMEREN BLAD, MAHONIJHOUTEN BONHEUR DU JOUR, SECRETAIRE en WIPSTOELEN, een DITO ETENSTAFEL voor 24 personen. Een SERAPHINE en Eene zeer goede fransche PIANO. Twee groote KROONLAMPEN van 4 en 5 armen, MUUR- en MODERATEURLAMPEN, groote SPIEGELS, VIERKANTE en MEDAILLON SCHILDERIJEN, VERGULDE PENDULES, eene groote KLOK gaande 8 dagen, prachtige TAFELKLEEDEN, SERVIES, KRISTAL- en GLASWERK, verder Sourabaijasche MEUBELEN een paar groote GLAZEN KASTEN, MATTEN, ZEILEN, CARPETTEN, Japansche MARTAVANEN, een zeer goede MYLORD en een SPAN PAARDEN.

Alles daags te voren te bezigtigen.
(277)

DE SCHAT

VAN DEN SCHIPBREUKELING.

(*Vervolg.*)

„Hebt gij iets gebruikt sedert gij aan land zijt?"

„Niet het geringste. Ik heb alleen mijne lippen met drie, vier glaasjes grog nat gemaakt, maar zonderling, die smaakt mij niet meer."

Nadat de doctor de weinige middelen ter verzachting, die hem ten dienste stonden, had voorgeschreven, maakte hij zich gereed, heen te gaan. De zieke greep zijne hand, trachtte overeind te gaan zitten en sprak haastig:

„Gij zult mij toch niet kwalijk nemen, doctor? Werd gij boos, omdat ik dit van de doctors zeide? — Trek het u toch niet aan, — het is nu eenmaal mijn vermaak, de menschen te plagen. Gij moet den geheelen nacht door bij mij blijven, hoor! Gij behoeft ook niet bang te zijn."

„Ik heb geene betaling verlangd" antwoordde de doctor. „Maar ik heb andere zieken, die zoo wel als gij mijne hulp noodig hebben. Morgen zal ik u, weêr bij tijds komen bezoeken. God zij met u, tot wij elkander nader spreken, stuurman."

Met deze woorden verliet hij de kamer. JÖRGEN geleidde hem naar den wagen.

„Doctor, zal u zoo goed zijn, morgen bij tijds weêr aan te komen?" sprak hij.

„Ja, mijn vriend, ik kom stellig, niettegenstaande ik vrees, dat mijn gang te vergeefs zal zijn; morgen zal de patient mijne hulp niet meer noodig hebben."

Wat meent u?"

„Ik meen, dat hij vóór morgen zal dood zijn en dat geene menschelijke hulp in staat zal zijn, hem te redden. Wanneer er gelegenheid toe is, bereid hem dan daarop voor. — Goeden nacht!"

De doctor reed weg. JÖRGEN ging weder naar den stuurman. Toen hij in de kamer trad, zat de zieke overeind in het bed, het licht van de lamp viel over zijn aangezigt, dat in het laatste uur doodsbleek geworden was. Hij hield de hand voor zijne borst, als om de pijnen te dempen, terwijl hij met eene heesche en weifelende stem fluisterde:

„Hoor eens JÖRGEN, in den borstzak van mijn pijekker is eene lederen beurs met negen Pruisische Thaler, wilt gij er een van?"

„Wat meent gij, stuurman?" vroeg JÖRGEN verwonderd.

„Wat zeide de doctor van mij, toen gij buiten waart?"

JÖRGEN peinsde op een antwoord. „Och!" sprak hij eindelijk, „hij zeide —"

„Geene uitvlugten voor den duivel!" riep de stuurman, terwijl hij zijne stem verhief. „Ik wil weten, wat hij zeide, van woord tot woord, en wanneer ik u een Pruisischen Thaler geef, om de waarheid te spreken, dan kondet gij, dunkt mij, den mond wel opendoen. Voor den dag er meê!"

„Wilt gij de geheele waarheid weten?" vroeg JÖRGEN en greep de hand van den zieke.

„Ja zeker!"

„Alles wat hij zeide?"

„Het was dus niets goeds" fluisterde de zieke, met sidderende lippen. „Spreek, mijn jongen! spreek vrij uit! Wat die wijsneus te zeggen had, kan ik ook best hooren."

„Nu dan" zeide JÖRGEN aangedaan, „hij zeide, dat gij niet lang meer te leven hadt."

„Zeide hij dat? — enfin, men moet zich daarin schikken; eenige jaren in vreugde en overvloed is even veel waard als een geheel leven in nood en gebrek doorgebragt."

„De goede God schikke het voor u ten beste, maar ach! stuurman, gij zult geene jaren meer leven."

„Niet? hoelang dan, JÖRGEN? spreek, mijn zoon! waarvoor buigt gij uw hoofd! ik heb den dood te vaak onder de oogen gezien, om er bang voor te zijn. Wanneer meende hij, dat ik weg moest?"

„Hij zeide, dat gij dezen nacht zoudet sterven en dat geene menschelijke hulp in staat was, u te redden."

Er onstond eene diepe en plegtige stilte in de kamer, nadat deze woorden gesproken waren.

„Dezen nacht!" hernam de stuurman eindelijk met eene heesche en sidderende stem. — „Ik moet dezen nacht sterven!" en toen hij dat herhaalde, barste hij in een luid en krampachtig geween los.

JÖRGEN was hevig aangedaan; hij drukte de hand van

den zieke, maar waagde het niet te spreken uit vreeze van zijne stemming te verraden; eenige oogenblikken later sprak hij zacht en sidderend:

„Houd u bedaard, stuurman! wilt gij, dat ik u iets uit mijn psalmboek voorlees?"

„Een psalm!" hernam de man verbaasd. — „Ja, 't is goed, lees zacht."

„De visscher haalde een psalmboek van eene plank en begon eentoonig en met bevende stem te lezen.

De zieke had blijkbaar met veel aandacht geluisterd; zijne handen lagen op het dek te zamen gevouwen. Plotseling wendde hij zich naar het licht en sprak:

„JÖRGEN, wilt gij mij bij uwe zaligheid beloven, geheim te houden, wat ik u vertellen zal, dan zal ik u iets aanvertrouwen."

„Ja!" antwoordde JÖRGEN, terwijl hij verbaasd over dezen plotselingen inval, het boek ter zijde legde.

„Kom digter bij mijn bed zitten; mijne stem wordt zwakker, en let naauwkeurig op hetgeen ik zeggen zal. — Elf jaar geleden voer ik als matroos op een Neustadter barkschip. Wij kwamen uit Engeland, waar wij eene lading verwhout, zijde en specerijen, die uit *Canton* gehaald waren, verkocht hadden, en waaraan de reederij een portie gelds verdiend had. Nu dan! wij dreven aan land tegen over *Hjerting*, leden schipbreuk en redden ons in de booten. Het ging toen even als dezen nacht; de groote boot geraakte te vol, kantelde en zonk. — De kaptein had juist zijne papieren in eene cassette uit de kajuit gehaald en was van plan in de andere boot te gaan, toen eene stortzee hem over boord wierp — wij bleven slechts met ons tweeën over — de een was ik, de ander de kok. — Wij namen de cassette, die al de contanten bevatte welke de lading gekost had, gingen in de boot en bereikten gelukkig het land. — Het was nacht, stikdonker en het regende geweldig. — Het eerste, wat wij ons voornamen, was, de kist te begraven; daarna — —"

„Ga verder, stuurman. Ik luister en ik heb u beloofd te zwijgen. Gij kunt op mij aan."

„Nu dan!" hernam de zieke met eene sterke inspanning en met eene steeds zachtere en onduidelijkere stem: „daarna gebeurde er iets, dat mij altijd zeer berouwd heeft en dat ik nooit heb kunnen vergeten: ik vermoordde den kok, om den inhoud der cassette alleen te kunnen bezitten."

„God vergeve u!" fluisterde JÖRGEN, „gij vermoordde hem?"

„Ja maar dit was zulk eene groote zonde niet, want het was een gemeene kerel, die slecht eten kookte en ons gedurig bij den stuurman aanbragt. — Den volgenden morgen werd ik naar mijn logies getransporteerd en liet de kas achter, omdat ik wist dat ze goed bewaard was, waar ze stond. — Zoo verliep de tijd, ik begon op nieuw te varen naar *Brazilië* om koffij en rijst te halen, naar de *Zuid-Zee* om walvisch te vangen — er zijn elf jaar voorbijgegaan vóór ik in de gelegenheid was, terug te keeren. — Eindelijk gelukte het. Nu had ik mij voorgenomen een nieuw leven te beginnen en genot van mijn geld te hebben en nu lig ik hier met den dood te worstelen. — Maar het is zeker maar eene bangmakerij van dien vervl— doctor! — ik wil niet sterven — ik heb eens veertien maanden lang in het hospitaal te *Boston* gelegen en werd toch weer gezond. — Gij herinnert u, dat gij er een vloek op gedaan hebt, niets te verraden van het geen ik zeg; God moge u genadig zijn, wanneer gij mij bedriegt. — Ga digter bij mijn bed zitten, — het is van avond zoo koud. Bij den kerkmuur te *Oxby* aan den hoek, die naar het noorden gerigt is, ligt de cassette begraven tusschen drie groote steenen. Wanneer ik er niet van mogt opkomen, kunt gij de cassette opgraven en behouden wat gij vindt. — Hebt gij mij verstaan?"

„Ja zeker, maar laat ons daarover niet meer spreken, stuurman! ik bekommer mij ook niet om uw geld, er is toch geen geluk bij. Luister nu, dan zal ik u nog een' psalm voorlezen."

„Ja, lees maar JÖRGEN, het is lang geleden, dat ik van God hoorde spreken."

„JÖRGEN begon weder te lezen, langzaam en aangedaan. Onder de korte pauzen, die hij maakte, hoorde hij de heesche en reutelende ademhaling, een zucht en een zacht geprevel, dat hij voor eene herhaling hield van hetgeen hij las. Eensklaps legde de stuurman hem de hand op den arm en sprak:

„Ik lig uit te rekenen, hoeveel geld ongeveer in de cassette is. Gij zult veel meer vinden, dan gij gebruiken kunt. — Toen ik het laatste hier was, leefde mijn broeder te *Amrom* nog. Hem zult gij vijftig guinjes zenden. — Ik weet wel, dat ze niet te best zullen besteed zijn, want het is een echte zuiplap — maar enfin, dit is nu eenmaal zijn genoegen!"

(Wordt vervolgd)

BENOEMINGEN EN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 9den Februarij 1861. N°. 12.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 3*den Februarij* 1861. (No. 51.)

(*Staatsblad no.* 2.)

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 7 December 1860, lett. A, no. 23/1420;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.

Ten tweede: Krachtens magtiging des Konings:

I. Het personeel van de algemeene dienst bij het stoomwezen in Nederlandsch-Indie vast te stellen, als volgt:

een hoofd-ingenieur, op eene maandelijksche bezoldiging van *f* 1000 (een duizend gulden) met eene periodieke tractementsverhooging, na ommekomst van elke drie jaren, van *f* 50 (vijftig gulden) 's maands, tot dat een maximum van *f* 1200 (een duizend twee honderd gulden) 's maands zal zijn bereikt;

een ingenieur der eerste klasse, op eene maandelijksche bezoldiging van *f* 550 (vijf honderd en vijftig gulden), met eene periodieke tractementsverhooging, na ommekomst van elke drie jaren, van *f* 40 (veertig gulden) 's maands, tot dat een maximum van *f* 750 (zeven honderd en vijftig gulden) 's maands zal zijn bereikt;

een ingenieur der tweede klasse, op eene maandelijksche bezoldiging van *f* 350 (drie honderd en vijftig gulden), met eene periodieke tractementsverhooging na ommekomst van elke drie jaren, van *f* 30 (dertig gulden) 's maands, tot dat een maximum van *f* 500 (vijf honderd gulden) 's maands zal zijn bereikt;

een en ander met bepaling:

a. dat de periodieke tractementsverhoogingen zullen afhankelijk worden gemaakt van stipte pligtsvervulling, dienstijver, bekwaamheid, geschiktheid en goed gedrag.

b. dat een ingenieur van minderen rang, die tijdelijk geroepen wordt de functien te vervullen van eenen hoogeren rang, over het tijdvak, dat de waarneming duurt, zal genieten het minimum inkomen van dien hoogeren rang, zonder dat daaruit bij terugkeer tot de eigene functien, eenige aanspraak ontstaat op het behoud van dat hoogere inkomen.

II. Tegen intrekking van hetgeen thans bij de begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indie is toegestaan voor de algemeene dienst van het stoomwezen in Nederlandsch-Indie, op die begrooting te brengen de uitgaven, uit de tegenwoordige regeling voortvloeijende.

Ten derde: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 21sten November 1860 no. 51, is benoemd tot ambtenaar der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie, de heer L. C. E. Kniphorst, thans candidaat-ambtenaar voor de gemelde dienst.

Civiel Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar bij het boschwezen J. A. van Roijen en den telegrafist C. C. F. Reents.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk ter algemeene secretarie J. Maphar.

INGETROKKEN:

De benoeming van den predikant J. C. Fraissinet, tot lid der subcommissie van onderwijs te Soerakarta.

BENOEMD:

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Soerakarta, C. A. L. van Troostenburg de Bruijn, predikant bij de protestansche gemeente aldaar.

GOEDGEKEURD:

dat door den Resident van Timor

BIJ DE SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS ALDAAR

ZIJN ONTSLAGEN:

Op hun verzoek, eervol, als leden D. Tielman en W. L. J. G. de Rochemont, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezene diensten.

ZIJN BENOEMD:

Tot leden, de kapitein, militaire kommandant J. W. C. Kern en J. H. de Siso, handelaar te Koepang.

Schutterijen, enz.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur der Molluksche Eilanden.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE MENADO.

IS ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant (kommandant van het detachement te Kema) jhr. W. C. F. Goldman.

IS BENOEMD:

Tot eersten luitenant (kommandant van het detachement te Kema) M. C. de Vries van Heijst.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 15den Februarij 1861.

Wij hebben de benoeming van den heer J. Hartevelt tot tijdelijk vervanger van den Notaris D. Busken Huet, die met verlof repatrieert, met genoegen vernomen, niet alleen omdat hierbij niet naar *gunst* is te werk gegaan, maar ook om de volgende reden. De Heer J. Hartevelt is degene, die vroeger overeenkomstig art. 4 van het nieuwe *Reglement op het Notarisambt*, door den raad van justitie alhier in overleg met het hoofd van gewestelijk bestuur, *aangewezen, om tijdelijk al dat gene te verrigten, waartoe de Notaris D. Busken Huet, anders bevoegd en verpligt zou zijn*", reeds eenigen tijd de werkzaamheden van laatst genoemden had op zich genomen. Dit is het eerste geval, waarin art. 4 werd ten uitvoer gelegd. De benoeming, nu, des heeren Hartevelt van regeringswege, schijnt aan te duiden dat het gouvernement in den regel als tijdelijke vervangers van Notarissen, aan wie verlof is verleend, *dezulke wil benoemen* aan wie reeds door den raad van justitie de in dat artikel aangewezen taak was opgedragen. Wij achten de toepassing van dit beginsel in den regel doeltreffend, omdat daardoor het *goed oordeel* van den raad van justitie wordt gewaardeerd, de *billijkheid* betracht jegens den benoemde, reeds eenigen tijd met de werkzaamheden belast, en *teleurstelling voorkomen* die bij eventuele diensthervatting van den rustenden notaris al ligt diens tijdelijken vervanger zou treffen, ingeval deze van elders ware gekomen en uit eene andere betrekking getreden in de hoop op eene toekomstige vaste aanstelling.

— Het Koninklijk Zoölogisch Genootschap: *Natura Artis Magistra* te Amsterdam heeft aan de Hollandsche reederijen en gezagvoerders een cirkulaire gezonden, waarin zij worden uitgenoodigd mede te werken tot den overvoer uit Oost-Indie van levende dieren, skeletten, huiden, enz. Het genootschap is daarbij op waarlijk onbekrompen wijze te werk gegaan. Het zorgt voor hokken of kooijen, water en voedsel, en, mogt daardoor ruimte onder dek worden weggenomen, dan zal in zoodanig geval die ruimte ter laadplaatse worden opgenomen en daarvoor de vracht naar den bij de inlading bestaanden koers, (ook in geval van niet uitlevering der voorwerpen) aan de Reederij vergoed; — en behalve dit alles looft zij premien uit voor den overvoer, o. a. voor den gestreepten tijger of matjan besar (felis tigris) *f* 500. —, een olifant of rhinoceros *f* 1000.— enz.

Wij vestigen de aandacht van agenten en gezagvoerders op deze cirkulaire, en hopen, dat behalve het voordeel daaraan verbonden, ook de zucht om mede te werken tot vermeerdering van den nationalen roem, in vroeger jaren door ons vaderland, vooral door de Hollandsche gezagvoerders verworven, waarvan de kostbare en prachtige plaatwerken in dien tijd uitgegeven, en de belangrijke kabinetten, in dien tijd verzameld, de overtuigende bewijzen opleveren.

De heer D. T. Pryce alhier heeft zich met het hoofdagentschap belast, bij wien alle inlichtingen kunnen ontvangen worden, gelijk ook mededeelingen omtrent de verzorging aan boord.

Den 7den dezer is ter dezer reede van Nederland aangekomen het Nederlandsche schip *Prins Maurits*, gezagvoerder J. Bart, aan boord hebbende een detachement suppletie troepen sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der Infanterie Peereboom, medegeleiders de 2de luitenants der infanterie Miltenburg en Beekhuis, de 2de luitenants der artillerie Gude, Belzards en Koper, en de officieren van gezondheid der 3de klasse Couwenburg, Oosterloh en Hartsteen.

Het gedrag van dit detachement, dat gisteren ontscheept is, was gedurende de reis zeer goed.

Den 8sten dezer is alhier aangekomen het Nederlandsche schip *Burgemeester Hoffman*, gezagvoerder N. A. Dijkema, aan boord hebbende een detachement van 30 gewapende Europesche militairen en 151 Africanen, onder bevel van kapitein Heijligers, die van verlof terugkeerde, medegeleiders de 1ste luitenants Schiebelhout, insgelijks van verlof terug, de 2e luitenants Boers en Schwartz, en de officier van gezondheid 1e klasse Lindgreen, van verlof terugkeerende.

De detachements-kommandant is uiterst tevreden over de manschappen, zoowel wat hun gedrag, goeden wil als lust om te leeren betrof. Wij hopen, dat de regering moge voortgaan meer Africanen naar Indie te zenden.

Met het schip *Nieuw-Holland*, kapitein L. Tuk, zijn alhier aangekomen de heeren H. de Bruijn, hoofdingenieur van den waterstaat, Dixon en Stieltjes, zooals men weet belast met een onderzoek naar de bestaande middelen van vervoer op Java, en om voorstellen intedienen betrekkelijk den aanleg van spoorwegen alhier.

Omtrent de bij Anjer aan den grond geraakte *Twee Anthonijs* vernemen wij het volgende.

Alle passagiers zijn hier den 8e dezer per *Banda* behouden aangekomen. Hunne bagaadje is grootendeels gered, gelijk ook de *f* 200,000 gouvernements specie. Men is nog druk bezig aan de berging der lading en dacht men, als het weer goed bleef, nog veel te kunnen redden.

Het nieuws uit Japan, door de Engelsche boot *Pioneer*, te Singapore aangebragt, is belangrijk. Te Yedo was een berigt van den heer Alcock ontvangen, waarin werd gemeld dat er een zamenzwering was ontdekt, om het vreemdelingenkwartier te Yokohama aan te vallen, de huizen te verbranden, de vreemdelingen te vermoorden en de legaties en konsulaten te bestormen. Ongeveer 600 Yakonins waren digt bij Kanagawa geland, in de veronderstelling dat dit plan volvoerd zou worden. De Japansche autoriteiten hadden den heer Alcock onderrigt, dat zij de vreemdelingen niet langer konden beschermen of verantwoordelijk zijn voor hun leven, en noodigde hem uit een toevlugt in de citadel te zoeken. De Japansche minister zegt, dat er een uitbarsting dreigt, maar hij weet niet, of deze ten doel heeft de omverwerping van het bestaande gouvernement of de verdelging der vreemdelingen. Tusschen Kanagawa en Yedo werd scherpe wacht gehouden, en bij de britsche legatie waren 200 soldaten meer dan gewoonlijk en twee veldstukken. H. B. M. S. Imperieuse, met admiraal Jones, was te Yedo gebleven en de Scout en Encounter te Kanagawa, ter bescherming der vreemdelingen.

(*J. B.*)

— In den namiddag van dienzelfden dag arriveerde alhier, onder het wisselen der gebruikelijke saluutschoten, het Engelsche transportschip *Ferooze* aan boord waarvan zich de sedert eenige dagen verwachte hooge vreemdeling Lord Elgin en gevolg bevonden. Een commissie, bestaande uit een Adjudant van Z. E. den Gouverneur-Generaal, den Resident van Batavia, den plaats-kommandant, den 3den Gouvernements Secretaris en den Havenmeester, alsmede de Engelsche Consul, vertrokken op het berigt hiervan naar de reede om hen te verwelkomen.

Reeds vroeg had zich een groot aantal belangstellenden aan den kleinen boom vereenigd om ooggetuigen te zijn van de plegtige ontvangst van Engelands hoogen staatsdienaar, wiens roem hem was vooruitgesneld. Ten 6 ure kwamen de sloepen eindelijk in het gezigt en naderden met forsche riemslagen de landingsplaats, toen in het midden van de rivier de groote sloep van de *Ferooze*, waarin de aanzienlijke gasten gezeten waren als door een tooverslag stil lag. Een kreet van verontwaardiging wrong zich uit iedere Hollandsche borst; de nationale trots gevoelde zich pijnlijk aangedaan, toen de sloep het ellendige schouwspel aanbood van te blijven vastzitten — in den modder. De daarop volgende sloep draaide intusschen dadelijk bij, en het hooge gezelschap stapte daarin over. Slechts met de uiterste krachtinspanning en het boomen van alle roeijers gelukte het aan deze om zich door den modder een weg te baggeren naar de landingsplaats.

Doch de bittere kelk der vernedering moest ten bodem toe worden geledigd. Daar de ellendige toestand van den trap, en de half verrotte palen die hun zwarte koppen boven water staken het aankomen bij de landingsplaats geheel onmogelijk maakten, waren de sloepen genoodzaakt voor den kaaimuur stil te liggen, waartegen onze Engelsche vrienden deels opklouterden deels werden opgeheschen, en zoo op vasten bodem geraakten. Treffend schouwspel, wel geschikt om Lord Elgin een hooge gedachte in te boezemen van de wijze, waarop de regering van Nederlandsch-Indië de belangen van handel en scheepvaart in Java's hoofdstad ter harte neemt!

Doch leed en gevaar worden spoedig vergeten, wanneer zij doorgeworsteld zijn. Laat ons hopen dat dit ook hier het geval zij geweest. Vergezeld van de commissie, en geëscorteerd door een afdeeling cavalerie, begaven de hooge gasten zich te voet naar de stadsherberg, en voorts in de aldaar gereed staande rijtuigen van Zijne Excellentie naar het paleis te Rijswijk, waar zij door de stafmuzijk werden verwelkomd. Gisteren ochtend zijn zij naar Buitenzorg vertrokken. — Wij vernemen dat Lord Elgin het voornemen heeft 14 dagen op Java te vertoeven, waarna hij zich naar Point de Galle, en van daar naar Aden en Suez begeven zal, om voorts de reis per Mailboot te vervolgen.

Zijn gevolg bestaat uit de heeren J. Thurlow en J. Wortley als civiele en den Luit.-Kolonel Crealoch als militairen *Aide de Camp* en zijn geneesheer den heer Home. Admiraal Jones is nog niet aangekomen.

(*B. H.*)

— BATAVIA. In numero 5 (1861) der *Javasche courant* is medegedeeld, dat Z. M. stoomschip *Reijnier Claeszen* een rooversnest op het eiland Sailoes (Sajoessoe), benoorden Soembawa heeft bestookt, en na de praauwen, de kampong en de goederen der roovers verbrand, vernield en buit gemaakt, hun een zwaar verlies aan volk toegebragt, en de gelegenheid benomen te hebben om te ontvlugten, wegens gebrek aan victualie naar Makasser is teruggekeerd, en van daar met Z. M. stoomschip *Gedeh* weder naar Sailoes is vertrokken, om de uitroeijing der roovers te voltooijen.

Thans is per telegram van Banjoewangi de tijding ontvangen, dat deze expeditie met den gunstigsten uitslag is bekroond.

Bij de aankomst der onzen voor Sailoes vond men de roovers druk bezig met het bouwen van sampangs en vlotten. Zij waren daarmede bijna gereed, maar nog niemand hunner had het eiland kunnen verlaten.

De roovers hebben zich hardnekkig verdedigd; geen hunner is ontkomen; 4 rooverhoofden, 44 roovers, 46 vrouwen, 35 kinderen en 9 slaven zijn levend in onze handen gevallen.

Van de *Gedeh* en de *Reijnier Claeszen* zijn 7 man gesneuveld en 13 gewond.

De sulthan van Bima had aan de expeditie zijnen rijksbestierder met 200 gewapenden en 100 koelies toegevoegd; van deze zijn 6 gesneuveld en 11 gewond.

De digtheid van het bosch heeft de expeditie tot den 3den Februarij gerekt.

JAPARA. — Op den 21sten Januarij heeft in het distrikt Mergotoehoe, afdeeling Joana, een betreurenswaardig ongeluk plaats gehad. 18 inlanders, die zich bezig hielden met eene waterleiding te maken, ten einde de sawah-velden van levend water te kunnen voorzien, zijn onverwachts overvallen geworden door zware stortregen, vergezeld van hevigen wind. Eene aardstorting heeft vervolgens plaats gegrepen, waardoor 10 menschen het leven hebben verloren; 5 zijn verwond geworden, terwijl slechts 3 personen ongedeerd zijn gebleven.

SAMARANG. — Op den 26sten Januarij jl. is de tabaksschuur te Karang-manis, van de onderneming Penawangan, door een hevigen windvlaag voor $^{2}/_{3}$ gedeelte omvergerukt, bij welke gelegenheid mede twee Javaansche woningen in genoemde dessa zijn omgewaaid.

Bij dit ongeval zijn echter geene ongelukken voorgevallen.

(*J. C.*)

NIEUWE BEWERKING VAN EEN JAVAANSCH HELDENDICHT.

(*Ingezonden.*)

Bij het verschijnen van zoogenoemde *populaire* werken schijnt het naauwelijks noodig, de aandacht van het publiek door aankondiging in de dagbladen daarop te vestigen. Als gevolgen het publiek en zulke werken vaak op een geheimzinnige wijze, dat ze wederkeerig voor elkâar bestemd zijn gaan ze soms met een verbazende snelheid van hand tot hand, en loopen elke aankondiging vooruit.

Anders is het gelegen met werken van bepaald *wetenschappelijken* aard. Deze vinden niet zoo gemakkelijk hun publiek — althans niet zoo ligt dien kring van lezers, die daaruit al dat nut kunnen trekken, dat er voor hen in opgesloten ligt. Mag men ook al aannemen, dat de beoefenaars van hetzelfde vak ligt met de uitgave van dergelijke, voor hun studie belangrijke, hulpmiddelen bekend zouden worden, — behalve deze zijn er nog een menigte anderen, die, al wijden zij zich niet aan hetzelfde vak van studie, in zulke werken toch ook veel kunnen vinden, dat voor hen in de hoog-

ste mate nuttig en belangrijk is. Een opzettelijke aankondiging, die voor deze laatsten tegelijk *aanwijzing* is, schijnt hier althans niet overbodig. 't Is om die reden, dat wij opmerkzaam willen maken op de verschijning van een werk van den Heer *A. B. Cohen Stuart*, Ambtenaar voor de Javaansche taal en letterkunde te Soerakarta. Van dat werk, dat tot titel heeft: *Brâtâ-Joedâ, Indisch-Javaansch Heldendicht, voor de uitgave bewerkt door A. B. Cohen Stuart*, zijn thans twee deelen in het licht verschenen. Het is uitgegeven door het Bataviaasch genootschap van Kunsten en Wetenschappen, en gedrukt te Batavia bij Lange & Co, 1856-1860.

In de voorrede tot zijn werk maakt de schrijver ons bekend met de aanleiding tot de uitgave, bespreekt daarin de geschiedenis van het gedicht, om vervolgens rekenschap te geven van de wijze, waarop hij getracht heeft zich van zijn taak te kwijten. Het ontbrak ons tot hiertoe nog aan de gelegenheid om den javaanschen tekst geheel te lezen; wij hebben dien nog slechts hier en daar kunnen vergelijken met de Hollandsche vertaling. Afgezien dus van de omstandigheid, dat wij ons buitendien niet bevoegd zouden achten, om een eigenlijke recensie van dat werk te leveren, zijn we daartoe door onze oppervlakkige kennismaking evenmin in staat als geregtigd. Ook zou zulk eene recensie, zoo zij ten minste het onderwerp *waardig* wilde zijn, zeer verre de grenzen moeten overschrijden, die daarvoor in een dagblad zouden kunnen worden aangewezen.

Terwijl wij den wensch voeden, dat dit werk van den Heer Stuart eerlang door een meer bevoegde, en bekwamer hand als de onze, uitvoerig mag worden beoordeeld, vreezen wij intusschen niet ons aan een laakbare voorbarigheid of oppervlakkigheid schuldig te maken, als wij ons thans bepalen tot een eenvoudige aankondiging van dit geschrift, en den indruk trachten mede te deelen, dien een voorloopige kennismaking op ons heeft gemaakt. En dan meenen wij, dat de geheele wijze van uitgave en bewerking ons met grond doet verwachten dat wij hier, bij nadere kennismaking, dezelfde *naauwgezetheid* en *grondigheid* zullen vinden, waaraan de Heer Stuart ons, zoowel door de jaarlijksche uitgave van zijn Javaanschen Almanak als door de bewerking van zijn Baron Sakender, bereids gewend heeft. Men behoeft er inderdaad dit werk slechts op aan te zien om te ontwaren dat het door zijn schrijver met de grootste *zorg* en *toewijding* is behandeld. De talrijke bijvoegsels, verbeteringen en aanvullingen, en later alweêr verbeteringen en aanvullingen op die verbeteringen, toonen genoegzaam aan, dat de schrijver er moeijelijk toe kwam om zijn arbeid als *voltooid* en *afgewerkt* te beschouwen, en tijd noch inspanning heeft gespaard om zijn werk zoo volkomen mogelijk te doen verschijnen. Het werk is begroeid met aanteekeningen, aanvullingen en verwijzingen.

Uit een aesthetisch oogpunt zouden wij niet anders dan dit kunnen afkeuren. In het voleindigd kunstwerk toch — ook het litterarische — mag niets herinneren aan de moeite en de inspanning, die zijn zamenstelling heeft gekost. Alle sporen van die moeite en inspanning moeten uit de physionomie van het kunstwerk zorgvuldig worden verwijderd, omdat de aanblik daarvan slechts den indruk zou verstoren, dien het geheel moet te weeg brengen. In een werk als het hier besprokene, waarin ten deele nog veel in het onzekere moest worden gelaten en moeijelijk alles tot een sluitend geheel was zamen te vatten, kunnen wij dat niet wraken. Bovendien vindt een deel van die aanmerkingen en bijvoegsels een natuurlijke verklaring in het lange tijdsverloop, aan de uitgave van het werk besteed. Zij zouden van zelf zijn vervallen, wanneer de schrijver zijn werk geheel had kunnen voltooijen alvorens met de uitgave een begin werd gemaakt. Soms kwam hij nu onder de bewerking zelve tot andere inzigten omtrent 't geen reeds vroeger was afgedrukt, en kon dus wel niet anders, dan zijn gewijzigde opvatting in een aanteekening mededeelen. Andere bijvoegsels zijn in het plan van het werk zelf gegrond, met name de critische aanteekeningen op den Javaanschen tekst en de noten op de Inleiding. Die critische aanteekeningen zouden alleen een lijvig boekdeel beslaan en maken dan ook het grootste gedeelte uit van het 2de deel van het werk, bevattende deze crit. aanteekeningen en den javaanschen tekst. De schrijver heeft gemeend in die aanteekeningen, zoo volledig mogelijk, alles te moeten bijeenbrengen wat strekken kon om zijn opvatting te regtvaardigen en de voorkeur te verklaren, die hij, bij verschil van lezing aan de eene boven de andere schonk. Dat hij daarin zoo overvloedig is geweest, heeft welligt zijn grond in den schroom om in dezen aanspraak te maken op gezag. Ofschoon de schrijver hierin welligt verder is gegaan dan noodig was, — ofschoon hij zich, door het reeds geleverde, naar ons inzien, te zeer als naauwgezet en grondig onderzoeker had doen kennen, dan dat het, om ons vertrouwen te winnen, noodig zou zijn geweest, zóó naauwkeurig den weg aan te wijzen, langs welken hij tot zijn resultaten gekomen is, — willen wij echter het nut niet ontkennen, dat in deze uitvoerigheid gelegen is, voor diegenen, die het om een even groote naauwkeurigheid als hem te doen is. Deze kunnen nu, aan zijn hand — en daardoor met veel minder moeite dan hij — denzelfden weg bewandelen.

Zoo we door deze opmerkingen te weeg bragten, dat anderen dan bepaalde beoefenaars van de Javaansche taal en letterkunde zich voelden afgeschrikt om kennis te nemen van den belangrijken arbeid van den heer Stuart, dan zouden we het tegendeel bereiken van 't geen we beoogden. Alleen het 2de deel (de javaansche tekst met de critische aanteekeningen) is uitsluitend bestemd voor diegenen wier hoofddoel gelegen is in de studie van het oorspronkelijke. Het geheele eerste deel daarentegen bevat naauwelijks iets, dat niet ook voor diegenen te verstaan is, die nimmer eenige studie van het Javaansch hebben gemaakt. De vertaling is, volgens de verklaring van den schrijver zelven, ook bestemd voor hen, „die den inhoud van de *Brâtâ-Joedâ* willen leeren kennen, zonder zich in de studie van het oorspronkelijke te verdiepen". Zij kunnen die vertaling dan ook gerust ter hand nemen, en behoeven zich niet te laten weêrhouden door de vrees voor een stroef en verwrongen Hollandsch. De schrijver heeft getracht den zin van het oorspronkelijke in een goed en verstaanbaar Hollandsch terug te geven en is daarin naar ons inzien gelukkig geslaagd. Bij de eerste inzage kwam ons zijn vertaling hier en daar zelfs zóó periodisch en vloeijend voor, dat wij vreesden dat de schrijver aan de eischen van de laatstbedoelde lezers eer te veel dan te weinig mogt hebben ingeruimd. Waar wij echter de vertaling met het oorspronkelijke hebben kunnen vergelijken, bleek het ons, dat de getrouwheid nergens aan de zucht om vloeijend te schrijven was opgeofferd.

De voorrede bevat een tal van belangrijke bijzonderheden, die niet alleen in onmiddelijk verband staan tot den inhoud van dit gedicht, maar ten deele ook betrekking hebben op de geheele oude poëtische en mijthische litteratuur van de Javanen. Ook wordt daarin, voor zoo ver noodig, het eigenaardige uiteengezet van de Javaansche dichtmaten en zangwijzen. Bij vele bijzonderheden, die de schrijver ter sprake brengt, b. v. waar hij handelt over de verhouding van de Brâtâ-Joedâ kawi tot de latere omwerkingen en den door hem uitgegeven tekst, den vermoedelijken tijd van ontstaan of vervaardiging etc. komt hij niet altoos tot beslissende resultaten. Dit zou hem echter alleen als verwijt kunnen worden toegerekend door dezulken, die boven een grondig onderzoek de voorkeur wilden geven aan een oppervlakkigheid, die zich vermeet over de twijfelachtigste zaken beslissende uitspraak te doen. Deze bewerking van de Brâtâ-Joedâ aarzelen wij niet, ook na onze slechts voorloopige kennismaking, het volmaakte *tegendeel* te noemen van die aanmatigende oppervlakkigheid, waarmêe in vroeger tijd vaak dergelijke geschriften zijn behandeld.

In de voorede vermeldt de Heer Stuart, dat, toen hij de hand aan dit werk sloeg, de Heer P. P. Roorda van Eijsinga met zijn uitgave van hetzelfde werk reeds aanmerkelijk was gevorderd. Die pennevrucht van den Heer Roorda van Eijsinga heeft dan ook korten tijd daarna werkelijk het licht gezien te *Leiden* bij *C. C. van der Hoek* in 1849. — Alzoo er bestond reeds een uitgave en *vertaling* van de Brâtâ-Joedâ. Die vertaling is nog wel *metrisch*. *Zóó* althans noemt de Heer Roorda van Eijsinga zijn overzetting en hoe ernstig hij het daarmêe gemeend heeft, blijkt als wij zien dat dit pralend opschrift niet alleen op het titelblad prijkt, maar ook nog boven iederen zang in parenthese is geplaatst. Als of de Heer Roorda van Eijsinga bevreesd was, dat zijn lezers anders eens mogten vergeten dat ze een *metrische* vertaling voor zich hadden! En waarlijk die voorzorg was ook wel noodig, want moeijelijk heeft zeker ooit eenig schepsel ter wereld — behalve de Heer Roorda van Eijsinga zelf — kunnen bevroeden waarin dat metrische gelegen mogt zijn.

De Heer Roorda van Eijsinga heeft dan ook met dat „*metrisch*" geen rijthmus bedoeld, waaraan onze Hollandsche ooren gewoon zijn; hij heeft bedoeld het eigenaardige van de Javaansche *poëzy* in de Hollandsche vertaling terug te geven. Nu bestaat dat eigenaardige van de Javaansche *poëzy* voornamelijk hierin, dat de gedichten zijn opgesteld in verschillende versmaten, en deze kenmerken zich: 1°. door een bepaald aantal regels in ieder couplet 2°. door een bepaald getal lettergrepen in iederen regel en 3°. door een bepaalde afwisseling van vocaalklanken in de laatste lettergreep van iederen regel. Men gevoelt het: — de poging om dit alles, vooral het laatstgenoemde, in een Hollandsche vertaling te willen teruggeven zou ten eenenmale hopeloos, zoo niet belagchelijk zijn. De Heer Roorda van Eijsinga heeft dan ook wijselijk geen moeite gedaan om b. v. het laatste kenmerk na te bootsen, maar ook van het eenige dat dan nog welligt na te bootsen zou zijn: het bepaald getal lettergrepen in iederen regel, is hij telkens afgeweken. Mag men het dan anders dan *onbeschaamd* noemen, dat hij, niettegenstaande hij dat zelf noodzakelijk weten *moest* (want men behoeft slechts te kunnen *tellen*, om het te weten) nogtans dat woord *metrisch* boven iederen zang heeft kunnen laten staan? (*) Niet beter dan met den vorm is het met den inhoud gelegen. Zijn vertaling is vol van de onvergefelijkste onnaauwkeurigheden. Zoo iemand dus mogt meenen, dat de arbeid van den heer Stuart door die vroegere uitgave van den heer Roorda van Eijsinga meer of min overtollig was te achten die zou even als wij, beider werk slechts naast elkander hebben te leggen, om van zijn dwaling radicaal te worden genezen. De heer Stuart zegt in zijn voorrede, met het oog op dat werk van den heer Roorda van Eysinga, dat hij om de nagedachtenis van zijn voorganger zoo veel mogelijk te sparen niet beter kon doen dan zich tot een korte vermelding van diens werk te bepalen. En inderdaad, bij het inzien van dat werk van den Heer Roorda van Eijsinga, weet men naauwelijks waarover men zich meer moet verwonderen, over zijn vermetelheid om zulk een werk te ondernemen waartoe 't hem blijkbaar aan de vereischte *kennis* en welligt nog meer aan het noodige *oordeel* ontbrak, of wel over de ligtvaardigheid waarmêe hij die voor zijn krachten toch reeds te zware taak heeft volbragt. Niemand zal, hopen wij, meenen, dat wij met deze opmerkingen ten doel hebben, om door de vergelijking met het werk van zijn voorganger, dat van den Heer Stuart te verheffen. Dit zou waarlijk voor hem een al te *dubbelzinnige* roem zijn — hij zou regt hebben de bloote vergelijking voor een beleediging te houden. Zulk een vergelijking is dan ook ver van onze bedoeling. Wij maken alleen melding van het werk, van den Heer Roorda van Eijsinga, om dat het nu eenmaal ook een bewerking van de Brâtâ-Joedâ moet heeten, en konden er op geen anderen toon van spreken. Zoo veel eerbied als wij koesteren voor een waarlijk verdienden roem, zoo weinig, meenen wij, komt het te pas, eerbied of inschikkelijkheid te toonen voor een geusurpeerde reputatie, die waarlijk reeds al te lang bestond.

(Wordt Vervolgd)

(*) Ons dunkt de schrijver overdrijft hier een weinig. *In het land der blinden is één oog koning* en *hoe onwetender, hoe vermeteler.* De Heer Roorda van Eijsinga bezat in zijn tijd, toen de beoefening der Javaansche letterkunde door Europeanen pas begon te ontluiken, in allen gevalle de verdienste van moed te hebben, en moed wordt bij onkunde zoo ligt *overmoed* en *eigenwaan.* In *onzen* tijd maken zeker de werken van den heer R. v. E. een zonderlinge figuur, en zou het plegen der hem verweten vermetelheid *schaamteloos* zijn, nu noemen wij haar liever *gedachteloos.* Maar in allen gevalle beamen wij ten volle het gevoelen van schrijver dat het misgewas der onoordeelkundige en overhaaste pen van den eersten bewerker der Brâtâ-Joedâ in geene vergelijking mag komen met de welgerijpte pennevrucht des tweeden.

Redactie.

EENE VRAAG AAN HET BESTUUR DER SPAARBANK.

Uit het verslag der commissie uit de Directie der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, benoemd *voor de opname der balans, overgelegd door het bestuur der Spaarbank over het onder Ult. Dec.* 1860 *geslotene boekjaar*, blijkt, dat de belangstelling in die schoone inrigting voortdurend toeneemt. Echter erkent de commissie met blijkbaar leedwezen dat het getal van min-gegoede inleggers over kleine bijdragen nog veel te schaars is, in vergelijking van het aantal dergenen die groote sommen inbrengen. Hierdoor blijft het hoofddoel, dat de spaarbank beoogt, voor een groot deel onbereikt. — Het is niet onbelangrijk naar de oorzaak daarvan te onderzoeken. Zij ligt zeker ten deele in de nieuwheid der inrigting, misschien ook in zekere onverschilligheid, hier of daar, omtrent eigene belangen, maar wij achten eene andere opmerking van meer dan eene zijde ons dien aangaande gemaakt, nog meer afdoende ter verklaring van het verschijnsel. Zij is deze dat de *schroom* vele eenvoudigen, die slechts eene kleine som hebben in te leggen, en zich misschien niet vloeijend in het Nederduitsch weten uit te drukken, weêrhoudt tot hem te naderen, die zich met de ontvangst der gelden belast. Ofschoon wij ten volle overtuigd zijn van zijne voorkomendheid en hulpvaardigheid, reeds blijkbaar uit de belangelooze wijze, waarop hij die taak op zich heeft genomen, zoo gelooven wij toch dat men ons de vraag ten goede zal houden: *of het niet bevorderlijk aan het doel der spaarbank zoude zijn, in iedere wijk met de ontvangst der gelden nog een vertrouwd en geschikt persoon te belasten, die door zijne maatschappelijke positie, aan die mingegoeden nader staat, en genegen is, zich, bv. als* gedelegeerde, *zulke eeretaak der menschenliefde te laten welgevallen?*

SCHEEPSBERIGTEN.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Febr. 15	Ned. Ind.	stooms. Padang.	A. Guijot.	Batavia over Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Vier Gebroeders.	Bonk.	„	„ „ „ „
„	Australie.	Jochems.	„	„ „ „ „
„	Watergeus.	H. R. Giezen.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Kaap Hoorn.	L. J. Dik.	„	„ „ „ „ „
„	Wilhelmina.	Ihnin.	In reparatie.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Admiraal de Ruiter.	Stapert.	Nederland.	„ „ „
Britsche	J. D. Marshall.	W. Craigir.	Nederland.	J. P. van Leeuwen & Co.
Hamburgsche	Joachim Cristiaan.	Holm.	In lossing.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Anna & Elize.	Jaski.	Nederland.	„ „ „ „
Zweedsche	Avik.	Ahlborg.	Finland.	„ „ „ „
Hamburgsche	Malvina Vidal.	Kessal.	Rotterdam.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Nederl. Ind.	Stoomboot Samarang Paket.	Scheel	In reparatie.	„ „ „ „ „
Hamburgsche	Amazone.	Riese.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
„	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	„	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Magdalena.	J. Kooy.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Ottolina.	Eeleman.	„	„ „ „ „
„	Maria Agnes.	van Deursem.	Amsterdam.	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Onbepaald.	Hill Broekman & Co.
Zweedsche	Catharina.	Olssen.	Onbepaald.	„ „ „
Nederlandsche	Calijpso.	Poolman.	Amsterdam.	„ „ „
Engelsche	Spartan.	A. Griffen.	China.	„ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 15den Februarij 1861.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stooms. *Padang*, gezagv. A. GUIJOT.

20 picols oud kopergeld, JOAKIM & Co; 10 kisten ord. roode wijn, BOGAARDT; 10 picols oud bladkoper, SECH S. B. JEN ABEDIE; 15 kisten 750 stuks eur. wit katoen, LIEMASING.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16½.—
KOFFIJ ƒ 34½.—
RIJST (CARGA) ƒ 140 @ ƒ 160.—
ID. (WITTE) ƒ 175 @ ƒ 190.—
ARAK ƒ 50.—
OLIE (KLAPPER) ƒ 25.—
ID. (KATJANG) ƒ 19.—
ROTTING ƒ 8 @ ƒ 10.—
WISSELKOERS ƒ 102%.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 17den Februarij 1861.
's Morgens te half negen ure.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag 17den Februarij 1861.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.